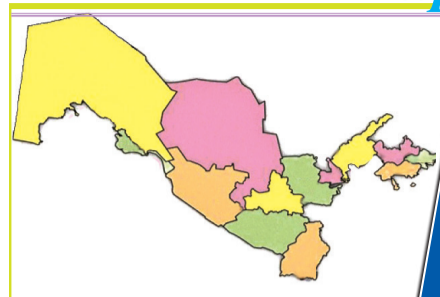

ЯНГИ ҲАЁТ УЧУН, ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН УЧУН!

Тирик, мағрур, ҳақ сўз қуролимиз бўлсин!

Ватан ягонадир,
Ватан биттадир

2023 йил—Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили
Ассалому алайкум, азиз муштарий!

ЎСТИҚВОЛ ҲОҶИ

Қўштепа туманининг ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий газетаси

1943 йил 6 мартдан чиқа бошлаган

www.istiqbolyuli.uz

istiqbol.43@umail.uz

2023 йил 5 сентябр № 34 (8476)

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз икки йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги нутқи

Ассалому алайкум, қадрли ватандошлар! Муҳтарам отахон ва онахонлар! Юртимиз келажаги бўлган ёшлар! Ҳурматли меҳмонлар! Бундан роппа-роса ўттиз икки йил муқаддам Ўзбекистон ўз мустақиллигини эълон қилди. Утган даврда биз қанча синовларни бошимиздан ўтказдик, кўплаб қийинчилик ва машаққатларни биргаликда енгдик.

Ўттиз икки йил аввал туғилган гўдак бугун ўзининг мустақил фикри, дунёқараши, орзу-истаклари ва мақсадларига эга шахс сифатида вояга етди. Худди шу сингари, бугунги Ўзбекистон ҳам, утган даврда турли синовларда тобланиб, тажриба орттириб, ўзининг аниқ мақсади ва йўли, позициясига эга бўлган катта давлат сифатида шаклланди.

Бу – бутун халқимизнинг тарихий ютуғи. Унда ҳар бирингизнинг муносиб хиссангиз бор!

Сиз, азизларнинг Ватанга меҳр ва садоқат билан қилаётган ҳар кунлик меҳнатингиз Ўзбекистон мустақиллигини янада мустақамлашга хизмат қилмоқда. Шу маънода, Истиклол байрами – барчамизнинг байрамимиз, мустақил Ўзбекистон – барчамизнинг фахримиз, ифтихоримиз, десак, айна ҳақиқатни айтган бўламиз.

Мана шу шуқуҳли дамларда ҳар қандай шароитда ҳам ўз касбига содиқ қолиб, ёш авлодимизга илм-фан асосларини ўргатиб келаётган ҳурматли муаллим ва мураббийларни, халқ саломатлиги йўлида ўзини аямасдан хизмат қилаётган жонқуяр шифокорларни, эл-юрт дастур-

хонини янада тўқин қилиш учун далаларимизда фидокорона меҳнат қилаётган миришкор деҳқон ва фермерларимизни, она юртимиз қалқонлари бўлган жаҳсур ҳарбийларимизни, иқтисодиётимиз ривожини, халқимиз фаровонлигини ошириш йўлида жонбозлик кўрсатаётган тадбиркорларимизни, ўзининг дастлабки ютуқлари билан барчамизни хурсанд қилаётган азму шижоатли ёшларимизни, қалб тўла меҳри, улуғ фазилатлари билан хонадонларимиз устун бўлиб келаётган ҳурматли опа-сингилларимизни, ҳар бир ишда дуоғўй бўлиб, бизга Яратгандан куч ва мадад тилаб турган муҳтарам отахон ва онахонларимизни, дунёнинг қайси ўлкасида бўлса ҳам, Ўзбекистон соғинчи билан яшаётган азиз ватандошларимизни, бир сўз билан айтганда, 36 миллионлик бутун халқимизни бугунги улуғ байрам билан чин қалбимдан самимий табриклайман.

Истиклол айёми барчамизга муборак бўлсин!

Қадрли дўстлар!

Албатта, Ўзбекистон ўз суверенитети, давлат мустақиллигига осонлик билан эришгани йўқ. Бу йўлда аждодларимизнинг сиёсий ва маърифий интилишлари сўнгги бир ярим аср давомида деярли тўхтамади. Ҳуррият учун курашган кўплаб Ватан фидойилари қатағон этилди, истиқлолга интилган миллат қаҳрамонлари зулм ва зўравонлик қурбони бўлди.

Биз юрт озодлиги йўлида курашган, ноҳақ айбланиб, бу дунёдан армон билан

кетган ватандошларимизнинг пок номларини тиклашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйган эдик. Сўнгги уч йилда уларнинг 856 нафари Олий суд томонидан оқланди. Биз бундай эзгу ишларни албатта давом эттирамиз. Зеро, бу масалада адолат қарор топиши шарт.

Ўтмишга назар ташлар эканмиз, аччиқ бир ҳақиқатни тан олишга мажбурмиз: “Ўзбек” деганда, фақат эртаю кеч пахта даласида меҳнат қиладиган заҳматкаш инсонлар тасаввур қилинар эди. Афсуски, шу даражага тушиб қолган эдик.

Пахта ҳукмронлиги ўзбекнинг пешонасига ёзилган бало бўлди. Пахта сиёсати Оролни қуритди, экологиямизни инқирозга олиб келди, иқтисодиётимизни, таълим тизимини издан чиқарди. Оқибатда бир неча авлод чаласавод бўлиб вояга етди. Биз бунинг асоратлари билан ҳалигача курашяпмиз.

Бугун пахтачиликда бозор иқтисодиёти тамойиллари жорий этилиб, соҳа ўз эгасини топди. Натижада ўқитувчи мактабга, шифокор шифохонага қайтди, тадбиркорлар пахта “ўлпони”дан озод бўлди, мажбурий ва болалар меҳнатига чек қўйилди. Ўзбекистон халқаро “қора рўйхатлар”дан чиқарилди.

Барчамизнинг фидокорона меҳнатимиз, ғайрату шижоатимиз билан Янги Ўзбекистон орзуси реал ҳақиқатга айланмоқда. Халқаро майдонда Ватанимизга нисбатан ҳурмат ва эътибор тобора ортиб бормоқда.

Президент сифатида дастлабки ишла-

римдан бири кўшни мамлакатлар билан дўстона муносабатларни ўрнатиш бўлди. Йиллар давомида ечимини кутаётган муаммолар ҳал этилди. Бунинг натижасида Марказий Осиё давлатлари билан барча соҳалардаги алоқаларимиз янги босқичга чиқди.

Қадрли юртдошлар!

Сиёсий мустақиллик замирида энг аввало иқтисодий мустақиллик ётиши ҳеч кимга сир эмас. Охириги йилларда амалга оширган ишларимиз, эришган натижаларимиз бу йўлда мустақам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда. Сўнгги 6 йилда юртимизда ялпи ички маҳсулот ҳажми 1,5 мартадан зиёд, тадбиркорлик субъектлари сони 2 карра кўпайгани, sanoатдаги ўсиш 40 фоиздан ошгани бунинг яққол тасдиқлайди. Қисқа муддатда камбағалликни 2 баробардан зиёд қисқартиришга эришдик.

Лекин биз бугун билан кечаги кунни эмас, бугун билан эртанги кунни таққослашимиз, ишимизни шу асосда ташкил этишимиз керак. Чунки, келажак бугун биз ташлаётган қадамлардан бошланади.

Азиз дўстлар!

Биз мутафаккир зотларнинг: “Давлатнинг вазифаси инсонларни бахтли-саодатли қилишдир. Бу мақсадга эса илм ва яхши ахлоқ ёрдамида эришилади”, деган ҳикматли сўзларини ўзимиз учун дастур деб биламиз.

Давоми 2-бетда

АССАЛОМ, ҚАДРДОН МАКТАБ, МУЪТАБАР УСТОЗ!

Ўша куни кўчаларни тўлдириб, жонажон мактаби бағрига қайтаётган ўқувчиларнинг ҳаяжонларини ҳис қилиш мумкин. Соғингани — билим маскани, азиз устозлари билан юзма-юз бўлмоқ, синфдош,

мактабдошлар билан учрашмоқ, анъанага айланиб қолган Мустақиллик сабоқларини тингламоқ қанчалар завқли! Айниқса, бу йил мактаб остонасига илк қадам қўяётган, Президент совғаси—ўқув

қуроллари тўла попкаларни қабул қилиб олган 3741 нафар болажонларнинг қувончларини айтмайсизми?!

Янги ўқув йилини “Ташаббусли бюджет” лойиҳаси доирасида 6 миллиард сўмдан ортиқ маблағ эвазига таъмирланган ва замонавий жиҳозланган 6-, 11-, 13-, 40-, 49-, 50-умумтаълим мактабларининг жамоалари ва ўқувчилари ўзгача кайфиятда кутиб олдилар. Тўрт томонлама шартнома асосида таълим-тарбияга япон усулини олиб киришга интилаётган 7-мактаб жамоаси ва ўқувчилари зиммаларига жуда катта масъулият олдилар. (Бу ҳақда газетамизнинг келгуси сонларининг бирида батафсил ёритамиз).

Янги ўқув йили бошланиши муносабати билан 7- ва 40-умумтаълим мактаблари-

да бўлиб, устозлар ва ўқувчиларни “Билимлар куни” билан табриклаган туман ҳокими Илёсбек Новиков таълим-тарбия соҳасида давом этаётган туб ислохотларни юқори босқичга кўтариш, мамлакатимиз тақдир ва келажаги учун масъулиятни зиммасига оладиган янги авлод кадрларини тарбиялашда устозларга фидойилик тилади.

Барча мактабларда янги ўқув йилига бағишланган тадбирлар кўтаринкиликда, устозлар, ўқувчиларга, ҳатто ота-оналарга ҳам янги куч-ғайрат, интилишларга рағбат бахш этадиган руҳда ўтди.

Бахтиёржон РҶЗИХОУНОВ. Ушбу суратлар ана шу жараён лардан бирида тасвирга туширилди.

УШБУ
СОНДА:

2 * Президент нутқининг давоми
* Дуоғўйлар, бормисиз, омонмисиз?!

3 * Тўй харажатлари ва ёш оила эҳтиёжи меъёрлари

4 Маънавият
* Ҳадислар
* Аҳли дониш дейдиларки...
* Абу Райҳон Беруний

Оз-оздан ўрганиб доно бўлур,
Қатра-қатра йиғилиб дарё бўлур.
Алишер НАВОЙИ.

**Расулulloҳ
(с.а.в.)
ҳадисларидан**

*Яхшилик йўқ бўлиб кетмайди. Гуноҳ унутилмайди. Ҳисоб-китоб қилувчи ўлмайди. Хоҳлаган нарсанга ама қил, қилмишинга яраша жазо оласан.
Байҳақий ривояти.*

*Биродаринг юзига табасум қилишинг, яхшиликка буюриб, ёмонликдан қайтаришинг, залолат ерида кишини ҳидоятга болашинг, йўлдан тош ва тикан ҳамда суякларни бартараф қилишинг—буларнинг бари сен учун садақадир.
Бухорий ривояти.*

*Аллоҳнинг бандалари, доволанинглари. Албатта, Аллоҳ таоло бир касалликни қўядиган бўлса, унинг давосини ҳам қўйган. Лекин бир касаллик, яъни қариллик ундай эмасдир.
Аҳмад ривояти.*

*Ўзаро раҳм-шафқат, меҳр-муҳаббат, меҳрибонлик кўрсатишларида мўминлар ҳудди жасадга ўхшашларини кўрасиз. Агар жасаднинг бирор ери оғриси, бошқа жойлари ҳам бедорлик ва иситма ила безовта бўлади.
Бухорий ривояти.*

*Садақа беринглари, сизларга шундай бир замон келадики, бир киши садақаси билан боради ва оладиган одамнинг олдиға келса, у: "Агар кеча келганингда, қабул қилар эдим. Ҳозир эса, унга менинг эҳтиёжим йўқ", дейди. Бевувчи қабул қиладиган кишини топа олмайди.
Хориса ибн Ваҳб (розиаллоҳу анху)дан*

Бухорий ва Муслим ривояти.

Таом улашасан, таниган ва танимаган кишиларга салом берасан.

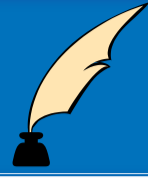
Абдуллоҳ ибн Амр (розиаллоҳу анху)дан

Бухорий ва Муслим ривояти.

Кенгчиликда Аллоҳни таниган, У ҳам сени қийинчилик пайтида танийди. Билгинки, сенга етмаган нарса, сенга етадиган эмас эди. Албатта, нусрат (ғалаба) сабр билан бирга, албатта, шодлик ҳам ила бирга, қийинчилик енгилик билан бирга бўлади.

***Бухорий ва Муслим ривояти.**
"2002 ҳадис"дан.
(Ҳадиси шарифларда одоб-ахлоқ зикри).
"Мунир" нашриёти.
Тошкент-2022 йил.*

Saboq bekati

Аҳли дониш дейдиларки...

Билимни буюк, ўқувни улуг бил

Билимни буюк, ўқувни улуг бил,
Бу иккиси танланган бандасини улуғлайди.
Заковат қаерда бўлса, улуғлик бўлади,
Билим кимда бўлса, буюклик олади.

Одамнинг кўнгли тубсиз чуқур денгиз кабиринг, билим эса инжу каби унинг тубида беркинган бўлади.
Юсуф Хос ҲОЖИБ

Ҳар кимки илм-ҳикматни деса, уни ёшлигидан бошласин, соғ-саломатлиги яхши бўлсин, яхши ахлоқ ва одобли бўлсин, сўзининг урдасидан чиқсин, хиёнат, макр ва ҳийладан узоқ бўлсин, диёнатли бўлсин, барча қонун-қоидаларни билсин, билимдон ва нотик бўлсин, илми ва доно кишиларни ҳурмат қилсин, илм ва аҳли илмдан мол-дунёсини аямасин.
Абу Наср ФОРОБИЙ

Илм билан давлат ҳеч ҳам келиша олмайди, кимда-ким илмни бойиш манбаи қилиб олса, у узоққа бормайди, ярим йўлда ҳалок бўлади.
Абу Райҳон БЕРУНИЙ

Илми бўлиш бир баланд тоққа чиқиш каби кўп машаққатлидир, лекин ундан тушиш осондир, жоҳиллиги нодонлик булоғи чуқур чашма мисоли бўлса-да, бироқ у кўп қийинчилиги азобларга гирифтор қилади.
Маҳмуд ЗАМАХШАРИЙ

Олим агар жоҳу учун ўлса залил,
Илми анинг жаҳлиға бўлғай далил.
Алишер НАВОЙИ
"Инсоний фазилатлар ҳақида ҳикматли сўзлар"дан.
"Янги аср авлоди".
Тошкент-2019 йил.

Мактаб остонасига қўйган қадамнинг қутлуғ бўлсин, болажон!

Кўхна шарқ дарғалари

ҲАЁТИ...

Қомусий билим соҳиби Абу Райҳон Беруний 937 йили Хоразмнинг Кот шаҳрида дунёга келади. У дастлабки таълимни она шаҳрида олади, ёшлигидан аниқ фанларга, тил ўрганишга қизиқади. Уша даврнинг машҳур олими Абу Наср ибн Али Ироқдан (астрономия) илму нужум, рифоизёт (математика)дан дарс олади: ун саккиз яшарлигида илк астрономик кузатишларини Хоразм обсерваториясида ўтказа бошлади. Бушкотири деган жойда юлдузларни кузатганда Беруний етук олим даражасига етганди. Беруний қадимги хоразм, сўғд, юнон, сурёний ва қадимги ҳинд тили—санскритни пухта ўрганади.

Қорахонийлар ва ғазнавийлар зарбаларидан сўнг марказлашган Сомонийлар давлати ларзаға келади. Сомонийларга тобе бўлган Хоразмда тож-тахт учун кураш кучайиб кетади. Иигирма икки яшар Беруний ватанини тарк этиб, Эроннинг Рай шаҳрига боради: кўп олимлар билан, жумладан, астрономик асбоблар ихтирочиси Абу Маҳмуд Хўжандий билан учрашади. Икки йилдан сўнг Беруний ўз она шаҳрига келади. Бухоролик ёш олим Ибн Сино билан мунозаралар ўтказади. 998 йили Гурганж вилоятининг амири Қобус ибни Вашмгир Берунийни ўз саройига таклиф қилади. У бу ерда Абу Саҳл Масихий билан дўстлашади. Масихий астрономия ва математикага оид 12 та рисоласини Берунийга бағишлаган.

Беруний бу ерда жиддий ижодий ишлар билан шуғулланади ва Қобусга бағишлаб "Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар" асарини ёзади. Хоразмшоҳ Али ибни Маъмун (998-1009) ва, айниқса, Абдулаббос Маъмун ибни Маъмун (1009-1017) давлатининг янги маркази Урганч тез ривожланади. Уз юртига қайтиб келган Беруний Маъмуннинг ҳомийлиги ва хайрихоҳлиги билан бу илмий-маданий марказ тараққиётига катта ҳисса қўшади. Беруний ўша йиллар "Қуёш ҳаракатини аниқлаш йўли", "Геодезия" сингари тадқиқотлар муаллифи бўлиб, олим ва фозиллар орасида обрўйи баланд эди.

Абу Райҳон Беруний Султон Маҳмуд

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ

қабул қилмайди. "Қонуни Масъудий" китобини ёзиб тугатганда ғазнавийларнинг сўнги ҳоқими, математика ва астрономияга ихлосманд Султон Масъуд унга бир фил қумуш танга жўнатади, лекин Беруний "бунга менинг эҳтиёжим йўқ" деб соғғани қайтариб юборган.

Берунийнинг 152 та асар ёзгани, 1036 йилгача битилган китоблари рўйхатини шахсан ўзи тузгани бизга маълум. Афсуски, бу асарлардан 30 тасигина бизгача сақланиб қолган. Беруний Шарқ олимлари орасида дунёнинг энг мукаммал харитасини чизган, 995 йили ер шарининг шакли—глобусни ясаган. Буюк бобокалонимиз 1048 йили Ғазнада вафот этган.

...ҲИКМАТИ

Киши кўнгли тартибли ва келишган нарсаларга мойил бўлади, тартибсиз нарсалардан нафратланади.

Нодонлик бедаво дарддир.

Инсон фаннинг у ёки бу соҳаси ҳақида илмий амалиётга ва аниқ тадқиқотларга суянган ҳолдагина мулоҳаза юритишга ҳақлидир.

Билимсиз кишиларнинг кўнгли хурوفотга мойил бўлади.

Ёлғончилик кишини адолатдан юз ўгиртиради.

Билиминг шундай нарсаки, у яланғоч бўлганингда ҳам ўзингдан қолади, ҳаммомга кирсанг сув билан ювиб бўлмайди. Билим қайтариш ва тақдорлаш мевасидир.

Ёмонликнинг шохобчалари кўп бўлса, уларнинг асоси тама, ғазаб ва илмсизлиқдир.

Ҳар бир инсоннинг кадр-қиммати ўз ишини қойил қилиб бажаришидир.

**"Кўхна шарқ дарғалари"дан.
"Шарқ" нашриёт-матбаа концернинг бош тахририяти.
Тошкент-1999 йил.**

ISTIQBOL YO'LI МУАССИС: ҚўШТЕПА ТУМАНИ ҲОКИМИЯТИ ВА ТАҲРИРИЯТ ИЖОДИЙ ЖАМОАСИ	Бош муҳаррир: Умидахон ХУДОЙБЕРГАНОВА Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Фарғона вилояти бошқармаси томонидан 2007 йил 9 январда 12-012 рақами билан рўйхатта олинган. Бичими А-3	МАНЗИЛИМИЗ: 151111, Марғилон шаҳар, Бобур номли маҳалла, Соҳибкор кўчаси, 4-уй. Телефон ва факс: муҳаррир (55) 801-17-54	Газета тахририятнинг компютерида терилди ва саҳифаланди. Дизайнер: Мухаммадамир ЮСУПОВ	«Полиграф-Пресс» МЧЖ босмаҳонасида 3003 нусхада чоп этилди. Баҳоси келишилган нарҳда. Манзил: Марғилон шаҳар, Туркистон кўчаси, 236 «Б» уй.	Нашр кўрсаткичи: 64875 Буюртма № 567 Топшириш вақти 18.00 Топширилди 18.00	Ушбу сонга масъул: Хадичахон КАРИМОВА ISSN 2010-9253
---	--	---	---	---	--	--